

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMO KONTROLIERIUS

PAŽYMA DĖL X SKUNDO PRIEŠ VIEŠOJO SAUGUMO TARNYBĄ PRIE LIETUVOS RESPUBLIKOS VIDAUS REIKALŲ MINISTERIJOS

2016-03-14 Nr. 4D-2015/1-1491

Vilnius

I. SKUNDO ESMĖ

1. Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierius 2015 m. spalio 28 d. gavo X (toliau vadinama – Pareiškėjas) skundą dėl Viešojo saugumo tarnybos prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos (toliau vadinama – VST) pareigūnų veiksmų (neveikimo), galimai neužtikrinant tinkamų konvojavimo sąlygų (toliau vadinama – Skundas).

2. Pareiškėjas teigia, kad specialiuosiuose automobiliuose „grindys, sienos purvinos [...], batus tvaikas, neveikia ventiliacija [...], šiltuoju metų laiku tvanku, trūksta oro [...], šaltuoju metų laiku – šalta, nėra saugos diržų, patenka išmetamosios dujos į talpyklas, kuriose laikomi asmenys“ (šios ir kitų citatų kalba netaisyta). Taip pat Skunde nurodoma, kad nėra užtikrinama konvojuojamųjų teisė nueiti į tualetą, tad „pasitaiko atveju, kai suimtieji šlapinasi sau po kojomis ant talpyklos grindų“.

3. Pareiškėjas prašo Skundą „[...] ištirti [...] ir įpareigoti atitinkamą instituciją, kad patikrintų Viešojo saugumo tarnybos [...] talpyklas, kuriose laikomi suimtieji asmenys konvojavimo metu [...], nustatyti pažeidimus ir įpareigoti juos pašalinti.“

II. TYRIMAS IR IŠVADOS

Nustatytos reikšmingos faktinės aplinkybės

4. Seimo kontrolierius 2015 m. lapkričio 18 d. raštu Nr. 4D-2015/1-1491/3D-3168 kreipėsi į VST, prašydamas paaiškinti Skunde nurodytas aplinkybes. 2015 m. gruodžio 1 d. Seimo kontrolierius gavo 2015 m. lapkričio 30 d. VST raštą Nr. 47SD-1858 „Dėl informacijos pateikimo“. Šiame rašte nurodoma (šiuos teiginius pagrindžiant patvirtintomis dokumentų kopijomis):

4.1. specialusis transportas yra reguliariai valomas (VST skyriaus ambulatorijų higienos (valymo ir dezinfekcijos) planas);

4.2. atsižvelgiant į specialaus transporto naudojimą, jis yra reguliariai dezinfekuojamas (VST skyriaus ambulatorijų higienos (valymo ir dezinfekcijos) planas);

4.3. kelionės žiniaraščiuose nėra užfiksuota, kad Pareiškėjas būtų turėjęs skundų / prašymų dėl VST specialiojo transporto atitikties higienos normų reikalavimams;

4.4. visuose specialiuosiuose automobiliuose yra įrengtos vėdinimo, šildymo, apšvietimo sistemos, yra įrengti atsarginiai išėjimai, elektromagnetiniai bei greito atrakinimo užraktai;

4.5. visais atvejais, kai Pareiškėjas buvo konvojuojamas VST specialiuoju transportu, prieš pradėdant vykdyti konvojavimą buvo tikrinama specialiojo transporto inžinerinių techninių

priemonių būklė – neigiamų pastabų dėl jos nebuvo (kelionės žiniaraščiai Nr. 241, 299, 380, 382, 396, 420 ir kt.);

4.6. VST naudojamuose specialiuosiuose automobiliuose Nacionalinės visuomenės sveikatos priežiūros laboratorijos Fizikinių veiksnių tyrimo skyrius reguliariai atlieka (dažniausiai – VST užsakymu) ventiliacijos efektyvumo ir temperatūros matavimus. Nacionalinės visuomenės sveikatos priežiūros laboratorija patikrinimų metu nenustatė, kad specialiųjų automobilių įrengtose vietose konvojuojamiesiems vežti (kamos) esanti aplinka būtų netinkama gabenti konvojuojamuosius;

4.7. specialiajame transporte saugos diržai nėra įrengti; VST nuomone, atsižvelgiant į konvojuojamųjų konvojavimo funkcijos organizavimo specifiką ir ypatumus, specialiajame transporte saugos diržai neturėtų būti įrengiami, nes jie gali būti panaudoti kaip priemonė sužaloti save arba kitą asmenį;

4.8. kelionės žiniaraščiuose įrašyta, kad konvojuojamieji buvo reguliariai vedami į tualetą jų pačių prašymu (pagal kelionės žiniaraščius: Nr. 241 – 6 kartus, Nr. 299 – 6 kartus, Nr. 380 – 6 kartus, Nr. 382 – 4 kartus, ir t. t.);

4.9. Panevėžio apskrities vyriausiojo policijos komisariato pareigūnai ne visada suteikė galimybę konvojuojamiesiems pasinaudoti tualetu (2015 m. spalio 8 d. kelionės žiniaraštis Nr. 382, 2015 m. spalio 27 d. kelionės žiniaraštis Nr. 410, 2015 m. liepos 16 d. kelionės žiniaraštis Nr. 299);

4.10. kelionės žiniaraščiuose nėra užfiksuota, kad Pareiškėjas arba kiti konvojuojami asmenys būtų turėję skundų / prašymų dėl VST pareigūnų veiksmų (neveikimo), susijusių su draudimu pasinaudoti teise nueiti į tualetą.

5. Seimo kontrolierius 2015 m. lapkričio 6 d. raštu Nr. 4D-2015/1-1491/3D-3054 kreipėsi į Nacionalinės visuomenės sveikatos priežiūros laboratoriją, prašydamas suteikti informacijos dėl Skunde nurodytų aplinkybių.

2015 m. lapkričio 18 d. Seimo kontrolierius gavo 2015 m. lapkričio 16 d. Nacionalinės visuomenės sveikatos priežiūros laboratorijos raštą Nr. S-723 „Dėl informacijos pateikimo“. Šiame rašte nurodoma, kad Nacionalinės visuomenės sveikatos priežiūros laboratorija 2014–2015 m. VST užsakymu specialaus transporto kamerosse atliko apšvietimo, ventiliacijos ir temperatūros matavimus (2014 m. gegužės 12 d. protokolas Nr. F-M-175, 2014 m. rugpjūčio 8 d. protokolas Nr. F-M-283, 2014 m. rugsėjo 9 d. protokolas Nr. F-VE-275, 2015 m. gegužės 8 d. protokolas Nr. F-VE-4, 2015 m. liepos 3 d. protokolas Nr. F-VE-8). Nacionalinės visuomenės sveikatos priežiūros laboratorijos protokoluose nustatyta, kad kamerų dirbtinis apšvietimas visais atvejais nebuvo mažesnis nei 63 lx (liuksai), oro temperatūra žiemos metu – ne žemesnė nei 17–18 laipsnių, ventiliacijos efektyvumas – ne mažiau kaip 15 m³/h lauko oro vienam asmeniui.

Skundo tyrimui reikšmingi teisės aktai

6. Europos Tarybos Ministrų Komiteto Rekomendacijos Rec(2006)2 valstybėms narėms dėl Europos kalnimo taisyklių (toliau vadinama – Europos kalnimo taisyklės):

6.1. 19.3 *punktas* – „Kaliniai turi turėti galimybę naudotis sanitariniais įrenginiais, kurie būtų higieniški ir užtikrintų privatumą“;

6.2. 32.2. *punktas* – „Draudžiama kalinius pervežti transporto priemonėmis, kuriose trūksta oro ar šviesos arba sudarant jiems bereikalingus nepatogumus ar žeminant jų orumą.“

7. Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierių įstatymo (toliau vadinama – SKI):

7.1. 12 *straipsnis* „Seimo kontrolierių tiriami skundai“ – „1. Seimo kontrolieriai tiria pareiškėjų skundus dėl pareigūnų piktnaudžiavimo, biurokratizmo ar kitaip pažeidžiamų žmogaus teisių ir laisvių viešojo administravimo srityje“;

7.2. 17 *straipsnis* „Atsisakymas nagrinėti skundą“ – „1. Seimo kontrolierius ne vėliau kaip per 7 darbo dienas nuo skundo gavimo dienos priima sprendimą atsisakyti nagrinėti skundą, apie tai

informuodamas pareiškėją, jeigu: [...]; 6) padaro išvadą, kad skundą nagrinėti tikslinga kitoje institucijoje ar įstaigoje. [...]. 4. Jeigu skundo tyrimo metu paaiškėja šio straipsnio 1 dalyje nurodytos aplinkybės, skundo tyrimas nutraukiamas. [...].“

8. Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerijos nuostatų, patvirtintų 2010 m. spalio 13 d. Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimu Nr. 1480:

8.1. *7 punktas* – „Svarbiausieji Susisiekimo ministerijos veiklos tikslai yra: [...] 7.3. formuoti valstybės politiką visų rūšių transporto saugaus eismo srityje ir organizuoti, koordinuoti ir kontroliuoti jos įgyvendinimą; [...]“;

8.2. *8 punktas* – „Susisiekimo ministerija, siekdama jai nustatytų veiklos tikslų, atlieka šias funkcijas: [...] 8.3. visų rūšių transporto saugaus eismo srityje: [...] 8.3.2. nustato transporto priemonių ir jų priekabų privalomosios valstybinės techninės apžiūros atlikimo tvarką, periodiškumą ir techninius reikalavimus, vairuotojų darbo ir poilsio apskaitos, greičio ribojamųjų prietaisų naudojimo reikalavimus, transporto priemonių, jų priekabų ir jų sudėtinių dalių atitikties įvertinimo tvarką; tvirtina motorinių transporto priemonių ir jų priekabų kategorijas ir klases pagal konstrukciją; *tvirtina techninius motorinių transporto priemonių ir jų priekabų reikalavimus*, motorinių transporto priemonių ir jų priekabų gamybos ir perdirbimo reikalavimus; [...]“.

9. Konvojavimo taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos teisingumo ministro ir Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministro 2005 m. liepos 29 d. įsakymu Nr. 1R-240/1V-246 (toliau vadinama – Konvojavimo taisyklės):

9.1. *134 punktas* – „Konvojuojamieji į tualetą vedami tiktai pačių prašymu ir tiktai po vieną. [...]“;

9.2. *137 punktas* – „Konvojaus viršininkas ar pareigūnai, tikrinantys konvojų, gavę iš konvojuojamųjų skundus, kuriuos konvojuojamieji pateikė žodžiu ar raštu, privalo vietoje imtis priemonių teisėtiems konvojuojamųjų prašymams patenkinti. [...]. Įrašus apie gautus skundus, jų turinį ir panaudotas priemones jiems spręsti konvojaus viršininkas daro konvojaus kelionės žiniaraštyje ir informuoja konvojų paskyrusį pareigūną“;

9.3. *145 punktas* – „Prieš pradėdant vykdyti konvojavimą, konvojaus viršininko nurodymu konvojaus viršininko padėjėjas ar vienas iš konvojuotojų privalo patikrinti specialiojo automobilio, specialiojo autobuso inžinerinių techninių priemonių būklę“;

9.4. *146 punktas* – „Specialiajame automobilyje, specialiajame autobuse turi būti: [...] 146.4. veikiančios kėbulo, kamerų šildymo sistemos, signalizacijos priemonės, žmonėms evakuoti tinkamos avarinės angos, įrengta vėdinimo sistema, tiekianti ne mažiau kaip 15 m³/h lauko oro vienam asmeniui, kamerų dirbtinis apšvietimas ne mažesnis kaip 50 lx (liuksai); [...]“.

10. VST pareigūnų sveikatos priežiūros organizavimo tvarkos aprašo, patvirtinto 2013 m. rugsėjo 13 d. VST vado įsakymu Nr. 47V-596:

18 punktas – „Sveikatos priežiūros skyrius užtikrindamas Lietuvos Respublikos higienos normų vykdymą Tarnyboje atlieka specialiosios paskirties transporto, skirto suimtųjų ir nuteistųjų asmenų konvojavimui, planinę dezinfekciją ir neplaninę dezinfekciją (tą pačią dieną), kai konvojaus transportu buvo vežamas konvojuojamasis, sergantis infekcine liga [...]“.

Išvados

11. Atsižvelgiant į Skunde išdėstytas aplinkybes, išvados bus pateikiamos dėl kiekvienos iš šių dalių atskirai:

11.1. dėl VST pareigūnų veiksmų (neveikimo), galimai neužtikrinant specialiosios paskirties transporto atitikties higienos reikalavimams;

11.2. dėl VST pareigūnų veiksmų (neveikimo), specialiosios paskirties transporte galimai neužtikrinant tinkamo apšvietimo, ventiliacijos / šildymo sistemų veikimo;

11.3. dėl VST pareigūnų veiksmų (neveikimo), galimai neužtikrinant konvojuojamųjų saugumo (saugos diržų nebuvimas);

11.4. dėl konvojuojamųjų teisės pasinaudoti tualetu pažeidimo.

Dėl VST pareigūnų veiksmų (neveikimo),
galimai neužtikrinant specialiosios paskirties transporto atitikties higienos reikalavimams

12. Pareiškėjas teigia, kad VST pareigūnai nesiima veiksmų, kad specialusis transportas atitiktų higienos reikalavimus, todėl „specialiuosiuose automobiliuose grindys, sienos purvinos [...], baisus tvaikas“.

13. Pagal nustatytą teisinį reglamentavimą, VST Sveikatos priežiūros skyrius, užtikrindamas Lietuvos Respublikos higienos normų vykdymą, atlieka specialiosios paskirties transporto, skirto suimtųjų ir nuteistųjų asmenų konvojavimui, planinę dezinfekciją ir neplaninę dezinfekciją (tą pačią dieną), kai konvojaus transportu buvo vežamas konvojuojamasis, sergantis infekcine liga. Pažymėtina, kad konvojuojamasis, manydamas, jog VST specialusis transportas neatitinka higienos reikalavimų dėl galimai netinkamai vykdomos dezinfekcijos, pagal Konvojavimo taisyklių 137 punktą turi teisę pateikti skundus / prašymus. Informacija apie gautus skundus / prašymus yra įrašoma konvojaus kelionės žiniaraštyje (šios pažymos 9.2, 10 punktai).

14. Seimo kontrolieriaus atlikto Skundo tyrimo metu nustatyta, kad:

14.1. specialusis transportas yra reguliariai valomas (VST skyriaus ambulatorijų higienos (valymo ir dezinfekcijos) planas) (šios pažymos 4.1 punktas);

14.2. atsižvelgiant į specialios paskirties transporto naudojimą, jis yra reguliariai dezinfekuojamas (VST skyriaus ambulatorijų higienos (valymo ir dezinfekcijos) planas) (šios pažymos 4.2 punktas);

14.3. kelionės žiniaraščiuose nėra užfiksuota, kad Pareiškėjas būtų turėjęs skundų / prašymų dėl VST specialiojo transporto atitikties higienos normų reikalavimams (šios pažymos 4.3 punktas).

15. Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta šios pažymos 13, 14 punktuose, darytina išvada, kad VST specialios paskirties transporto valymas ir dezinfekcija (planinė ir neplaninė) yra atliekami nuolat, t. y. paisant teisės aktų reikalavimų. Dėl šios priežasties nėra pagrindo teigti, kad VST pareigūnai nesiima veiksmų, jog VST specialusis transportas atitiktų higienos reikalavimus.

Taigi Pareiškėjo Skundo dalis dėl VST pareigūnų veiksmų (neveikimo), galimai neužtikrinant specialios paskirties transporto atitikties higienos reikalavimams, yra atmestina.

Dėl VST pareigūnų veiksmų (neveikimo), specialiosios paskirties transporte
galimai neužtikrinant tinkamo apšvietimo, ventiliacijos / šildymo sistemų veikimo

16. Skunde nurodoma, kad VST specialiuosiuose automobiliuose „neveikia ventiliacija [...], šiltuoju metų laiku tvanku, trūksta oro [...], šaltuoju metų laiku – šalta“, t. y. VST pareigūnai nesiima veiksmų, kad VST specialiosios paskirties transporte tinkamai veiktų ventiliacijos / šildymo sistemos.

17. Europos kalnimo taisyklių 32.2 punkte yra nustatyta, kad draudžiama kalinius pervežti transporto priemonėmis, kuriose trūksta oro ar šviesos, arba sudarant jiems bereikalingus nepatogumus ar žeminant jų orumą (šios pažymos 6.1 punktas).

Siekiant užtikrinti, kad būtų paisoma Europos kalnimo taisyklėse nustatyto draudimo, Konvojavimo taisyklių 145, 146 punktuose VST pareigūnams yra įtvirtinta pareiga, prieš pradėdant vykdyti konvojavimą, patikrinti specialiojo automobilio, specialiojo autobuso inžinerinių techninių

priemonių, tarp jų ir apšvietimo, šildymo / ventiliacijos sistemų, būklę, užtikrinti šių sistemų veikimą. Atkreiptinas dėmesys, kad įrengta vėdinimo sistema turi tiekti ne mažiau kaip 15 m³/h lauko oro vienam asmeniui, kamerų dirbtinis apšvietimas turi būti ne mažesnis kaip 50 lx (šios pažymos 9.3, 9.4 punktai).

18. Seimo kontrolieriaus atlikto Skundo tyrimo metu nustatyta:

18.1. visuose specialiuosiuose automobiliuose yra įrengtos vėdinimo, šildymo, apšvietimo sistemos, yra įrengti atsarginiai išėjimai, elektromagnetiniai bei greito atrakinimo užraktai (šios pažymos 4.4 punktas);

18.2. visais atvejais, kai Pareiškėjas buvo konvojuojamas VST specialiuoju transportu, prieš pradėdant vykdyti konvojavimą, buvo patikrinta specialiojo transporto inžinerinių techninių priemonių būklė – neigiamų pastabų dėl jos nebuvo (šios pažymos 4.5 punktas);

18.3. Nacionalinės visuomenės sveikatos priežiūros laboratorijos Fizikinių veiksnių tyrimo skyrius (dažniausiai – VST užsakymu) VST naudojamuose specialiuosiuose automobiliuose reguliariai atlieka apšvietimo, ventiliacijos efektyvumo ir temperatūros matavimus. Nacionalinės visuomenės sveikatos priežiūros laboratorija patikrinimų metu nenustatė, kad specialiųjų automobilių įrengtose vietose konvojuojamiesiems vežti (kamos) esanti aplinka būtų netinkama konvojuoti konvojuojamuosius (šios pažymos 4.6 punktas). Priešingai, iš Nacionalinės visuomenės sveikatos priežiūros laboratorijos protokolų nustatyta, kad kamerų dirbtinis apšvietimas visais atvejais nebuvo mažesnis nei 63 lx, oro temperatūra žiemos metu – ne žemesnė nei 17–18 laipsnių, ventiliacijos efektyvumas – ne mažiau kaip 15 m³/h lauko oro vienam asmeniui (šios pažymos 5 punktas).

19. Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta šios pažymos 17, 18 punktuose, darytina išvada, jog VST pareigūnai imasi veiksmų, kad būtų užtikrintas teisės aktų reikalavimus atitinkantis apšvietimo, ventiliacijos / šildymo sistemų veikimas, t. y. patys nuolat atlieka teisės aktų numatytus patikrinimus bei reguliariai pasitelkia specialistus, kompetentingus įvertinti apšvietimo, ventiliacijos / šildymo sistemų efektyvumą.

Dėl šios priežasties Pareiškėjo Skundo dalis dėl VST pareigūnų veiksmų (neveikimo), specialios paskirties transporte galimai neužtikrinant tinkamo apšvietimo, ventiliacijos / šildymo sistemų veikimo, yra atmestina.

Dėl VST pareigūnų veiksmų (neveikimo),
galimai neužtikrinant konvojuojamųjų saugumo (saugos diržų nebuvimas)

20. Pareiškėjas teigia, kad VST specialiajame transporte, kuriuo yra konvojuojami asmenys, nėra įrengti saugos diržai. Jo nuomone, tai galimai neatitinka teisės aktų reikalavimų.

21. Seimo kontrolieriaus atlikto tyrimo metu nustatyta, kad specialiajame transporte saugos diržai nėra įrengti. VST nuomone, atsižvelgiant į konvojuojamųjų konvojavimo funkcijos organizavimo specifiką ir ypatumus, specialiajame transporte saugos diržai neturėtų būti įrengiami, nes jie gali būti panaudoti kaip priemonė sužaloti save arba kitą asmenį (šios pažymos 4.7 punktas).

22. SKĮ 12 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad Seimo kontrolieriai tiria pareiškėjų skundus dėl pareigūnų piktnaudžiavimo, biurokratizmo ar kitaip pažeidžiamų žmogaus teisių ir laisvių viešojo administravimo srityje. Pagal nustatytą teisinį reglamentavimą (šio rašto 8.1, 8.2 punktai) valstybės politiką visų rūšių transporto saugaus eismo srityje organizuoja, koordinuoja ir kontroliuoja jos įgyvendinimą, tvirtina techninius motorinių transporto priemonių ir jų priekabų reikalavimus speciali institucija – Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerija. Atsižvelgiant į tai, kad šioje Skundo dalyje nurodytos aplinkybės galėtų būti įvertintos Susisiekimo ministerijoje, tikslinga kreiptis į šią instituciją, prašant pateikti išvadą, ar tai, kad VST specialiajame transporte

nėra įrengti saugos diržai, ir tai, kad teisės aktuose nėra nustatyta pareiga VST specialiajame transporte, kuriuo yra konvojuojami asmenys, įrengti saugos diržus, atitinka saugos reikalavimus, nustatytus Lietuvos Respublikos saugaus eismo automobilių keliais įstatyme, Kelių eismo taisyklėse, patvirtintose Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. gruodžio 11 d. nutarimu Nr. 1950, Konvojavimo taisyklėse ir kituose teisės aktuose.

23. Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta pirmiau, ir vadovaujantis SKĮ 17 straipsnio 1 dalies 6 punktu ir 4 dalimi (šios pažymos 7.2 punktas), Pareiškėjo Skundo dalies dėl VST pareigūnų veiksmų (neveikimo), galimai neužtikrinant konvojuojamųjų saugumo (saugos diržų nebuvimas), tyrimas nutrauktinas.

Dėl konvojuojamųjų teisės pasinaudoti tualetu pažeidimo

24. Skunde nurodoma, kad nėra užtikrinama konvojuojamųjų teisė nueiti į tualetą, tad „pasitaiko atvejų, kai suimtieji šlapinasi sau po kojomis ant talpyklos grindų“.

25. Europos kalinimo taisyklių 19.3 punkte nustatyta, kad kaliniai turi turėti galimybę naudotis sanitariniais įrenginiais, kurie būtų higieniški ir užtikrintų privatumą (šios pažymos 6.1 punktas).

Siekiant užtikrinti konvojuojamųjų teisę pasinaudoti tualetu, Konvojavimo taisyklių 134 punkte nustatyta konvojuojamųjų teisė jų pačių prašymu būti nuvestiems į tualetą (šios pažymos 9.1 punktas).

Pirmiau nurodyto teisinio reglamentavimo sisteminė analizė leidžia daryti išvadą, kad draudimas konvojuojamiems asmenims pasinaudoti tualetu galėtų būti vertinamas kaip Europos kalinimo taisyklių 19.3 ir Konvojavimo taisyklių 134 punktų reikalavimų neužtikrinimas.

Pažymėtina, kad reikalavimų, susijusių su sanitariniais įrenginiais, nesilaikymas gali būti vienas iš veiksnių, lemiančių Europos žmogaus teisių konvencijos 3 straipsnio, draudžiančio asmenį laikyti žeminančiomis žmogaus orumą sąlygomis, pažeidimą.

26. Seimo kontrolieriaus atlikto Skundo tyrimo metu nustatyta:

26.1. kelionės žiniaraščiuose įrašyta, kad konvojuojamieji buvo reguliariai vedami į tualetą jų pačių prašymu (pagal kelionės žiniaraščius: Nr. 241 (6 kartus), Nr. 299 (6 kartus), Nr. 380 (6 kartus), Nr. 382 (4 kartus), ir t. t.) (šios pažymos 4.8 punktas);

26.2. kelionės žiniaraščiuose nėra užfiksuota, kad Pareiškėjas arba kiti konvojuojami asmenys būtų teikę skundų / prašymų dėl VST pareigūnų veiksmų (neveikimo), susijusių su draudimu pasinaudoti teise nueiti į tualetą (šios pažymos 4.10 punktas);

26.3. Panevėžio apskrities vyriausiojo policijos komisariato pareigūnai ne visada suteikdavo konvojuojamiesiems galimybę pasinaudoti tualetu (2015 m. spalio 8 d. kelionės žiniaraštis Nr. 382, 2015 m. spalio 27 d. kelionės žiniaraštis Nr. 410, 2015 m. liepos 16 d. kelionės žiniaraštis Nr. 299) (šios pažymos 4.9 punktas).

27. Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta šios pažymos 25, 26 punktuose, darytina išvada, kad VST pareigūnai konvojuojamuosius jų prašymu reguliariai vedė pasinaudoti tualetu, tačiau Panevėžio apskrities vyriausiojo policijos komisariato pareigūnai ne visada suteikdavo konvojuojamiesiems galimybę juo pasinaudoti.

Dėl šios priežasties Pareiškėjo Skundo dalis dėl konvojuojamųjų teisės pasinaudoti tualetu pažeidimo pripažintina pagrįsta.

Panevėžio apskrities vyriausiojo policijos komisariato viršininkui Egidijui Lapinskiui rekomenduotina išsiaiškinti, kodėl 2015 m. spalio 8–9, spalio 27–28, 2015 m. liepos 16–17 dienomis atvykusiems konvojuojamiesiems nebuvo suteikta galimybė pasinaudoti tualetu, ir imtis veiksmų, kad ateityje būtų užtikrinama konvojumi atvykstančių asmenų teisė pasinaudoti tualetu.

III. SEIMO KONTROLIERIAUS SPRENDIMAS

28. Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierių įstatymo 22 straipsnio 1 dalies 2 punktu, Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierius nusprendžia X Skundo dalį dėl VST pareigūnų veiksmų (neveikimo), galimai neužtikrinant specialios paskirties transporto atitikties higienos reikalavimams, atmesti.

29. Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierių įstatymo 22 straipsnio 1 dalies 2 punktu, Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierius nusprendžia X Skundo dalį dėl VST pareigūnų veiksmų (neveikimo), specialios paskirties transporte galimai neužtikrinant tinkamo apšvietimo, ventiliacijos / šildymo sistemų veikimo, atmesti.

30. Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierių įstatymo 22 straipsnio 1 dalies 3 punktu, Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierius nusprendžia X Skundo dalies dėl VST pareigūnų veiksmų (neveikimo), galimai neužtikrinant konvojuojamųjų saugumo (saugos diržų nebuvimas), tyrimą nutraukti.

31. Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierių įstatymo 22 straipsnio 1 dalies 1 punktu, Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierius nusprendžia X Skundo dalį dėl konvojuojamųjų teisės pasinaudoti tualetu pažeidimo pripažinti pagrįsta.

IV. SEIMO KONTROLIERIAUS REKOMENDACIJOS

32. Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierių įstatymo 19 straipsnio 1 dalies 6 punktu, Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierius rekomenduoja Lietuvos Respublikos susisiekimo ministrui Rimantui Sinkevičiui pateikti išvadą, ar tai, kad:

32.1. VST specialiajame transporte nėra įrengti saugos diržai

32.2. teisės aktuose nėra nustatyta pareiga VST specialiajame transporte, kuriuo yra konvojuojami asmenys, įrengti saugos diržus

atitinka saugos reikalavimus, nustatytus Lietuvos Respublikos saugaus eismo automobilių keliais įstatyme, Kelių eismo taisyklėse, patvirtintose Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. gruodžio 11 d. nutarimu Nr. 1950, Konvojavimo taisyklėse ir kituose teisės aktuose.

33. Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierių įstatymo 19 straipsnio 1 dalies 14, 17 punktais, Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierius rekomenduoja Panevėžio apskrities vyriausiojo policijos komisariato viršininkui Egidijui Lapinskui:

33.1. išsiaiškinti, kodėl 2015 m. spalio 8–9, spalio 27–28, 2015 m. liepos 16–17 dienomis atvykusiems konvojuojamiesiems nebuvo suteikta galimybė pasinaudoti tualetu;

33.2. imtis veiksmų, kad ateityje būtų užtikrinama konvojumi atvykstančių asmenų teisė pasinaudoti tualetu.

34. Apie rekomendacijų nagrinėjimo rezultatus prašytume informuoti iki 2016-04-08.

Seimo kontrolierius

Augustinas Normantas